

ACC. N:R M. 9589: 1-10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: G. E. Löfgren

Härad: Östra

Adress: Bot 72, Rodeby

Socken: Rodeby

Berättat av:

Uppteckningsår: 1945

Född år 1874 i Karlskrona

L. u. F. 46.

Medlemmar, majstång och lördag.

s. 1-10

Landskap: Blekinge Upptecknat av: G. E. Ljunggren
Härad: Åsra Adress: Box 72, Rödeby
Socken: Rödeby Berättat av:
Uppteckningsår: 1945 januari Född år 1874 i Karlskrona

Majstäng.

Sedan Rödebys stationsområde tillkommet har man förlikn ej där haft någon gemensam majstäng att klä.

2) På större gårdar och byar däremot har man sedan gammalt haft den seden, att resa majstäng var midsommare. Ingre, som till fråga~~s~~ därom kan ge besked om när den plägseden började. Det svaras ungefär så här: Åh, det var långt före mina föräldrars tid, som det näst börjar. Min far berättade att hans far hade talat där om . . . O. S. O.

3) Någon annan benämning på majstäng än 'midsommarestäng' ha vi ej hört här.

Skriv endast på denna sida!

Sam stamms till mjöstaung användes vanligen
en därtill lämplig granstång, som fävarats i ett
skjul, eller i knick på sådant, under ett s. k.
"bränderäd" tillkammans med stängselvika o. d.

Lämnades en sådan lämplig stång gäcke går-
dens- eller byns folk, åtföljt av en del ungdom,
till närmaste skog, utsåg där en lämplig gran
samt högg eller sågade ner den. Utom diverse
nödvändiga verktyg hade man vanligen tagit
med sig tvänne träbockar till fästningsplat-
sen, vilka underlättade arbetet vid kvistning
och barkning av trädet. Så skedde emeller-
tid blott att man var på tillåten mark. Tar
man däremot på otillåten mark och stäl
en gran — analogt med vad som hände till var-
je jul — utfördes arbetet helt annorlunda.
För att ej lämna några synliga spår efter
sig grävde man upp graven med roten,

hade mossen öfver gräset och färdade hela
gräset med sig hem. Gick därmed, allt
legalt tillväga, för man stänges i triumf
till den plats där de skulle ses. Under
vägen sjöng man muntre sånger. En av
dem citeras nedan:

"Vi ska ställa te en polisk dans!

Vi ska binda både krona och krans
te dansen.

Hej, hej! en polisk dans.

Hej, hej! både krona och krans
te dansen!"

c) Visst hade de olika byarna häromkring
sin egna lilla stolthet att vilja vara bäst
i allt, så även i att ha den prunkigaste
onajstängen. Därigenom lockade man till
sig de vackraste flickorna i bygden!
och detta var ju huvudsaken för pojkarne.

7-8) Efter framkomsten till den plats där maj-
stången skulle resas, började man klä den
samma. För ungdomen innebär detta ar-
bete givetvis ett stort nöje. Även de äldre
gladda sig däråt. Hade man tillgång till
en nationalflagga fäste man den i toppen
därunder en lövkrona, med tillhjälp av
ribbor, kvistar och grenar. Såväl stommen
som ribbor och allt sådant kläddes med
av lön sammanflätade girlander. På de
yttersta nockarna av ribborna hängdes
kransar av blommor och blad, som kunde
av kvinnor och unga flickor. De sexars
hade plakat blommorna på ängen och
fält. Det var många slags blommor bland dem,
men de som dominerade var blåklinten och
prästkragan. För att piffa upp det hela
fästes en och annan syrné och pion i kran-

9) När en tillräckligt djup grop var grävd lät man stängens fotände försiktigt glida ned i gropen, genom att lyfta på stängens grad vis tills den nådde lodrät ställning. Arbetet härmed underlättades väsentligt genom användandet av en greuhylsa e. d. Stängsträvor fastgjordes därefter vid stängens som i sin ställning släddes mot marken, varefter gropen noggrant ifylltes! Då var då majstängerna färdiga att tas i bruk. —

Det var en grann syn att se bygdens ungdomar iklädda sina vackra dräkter med halmhatten, prydd med det röda bandet kring bället, Räck på nacken, med var sin likaledes nationalklädda ungdom svänga runt omkring majstängerna mun- lert sjungande sina vackra sånger. Huru den där ljuvliga bläckingska varstelt

återgivs här: Ståga berg och djupa dalar,
se här är vänner som mig behagar!

Hej hopp! Min lilla sackerhopp.

Vi ska dansa på Salen kinnar äppel!

Hej hopp! Min sköna

Så ska vi dansa i det gröna! —

De äldre gladdes härvid så länge allt
gick lugnt och oavbrutet tillväga. Men det
kunde även hända att allt tog en ände med
företäckelse. Det kunde börja med en il-
skene blick och hårda ord mellan två
rivaler. De bytte stark ådra efter en
och samma fliska. Knivarna sutta löst
i sidan på den tiden. Den lätttrötta och
hetsiga blekingen fingerade smick på kniv-
skapet. Svartbjörns hämskapet plä-
gade honom, pinade hans skälvaande hjärna.
Hills den hämsökte, såg rött, blev vanmaktig

an passeri och hörde sig själva yttra: vänta
te ja. bli rikligt full så ska jag ge dig din
dj....! Från ord till handling var steget icke
långt. — Lå knäda de hända, att de glada
fjerdan fullt ett tragiskt slut med stor sorg
och bedrövelse för många.

10. Tiden gick och minnet av dauren kring
majstängens färblesnadsmer och mer hos bevarad
folk. Kvar stod dock, i en del byar majstäng
ännu upprätt, med sin färbärgade sedan trasslar
skrud påminnande om färbärgeligheten i allmänhet
och färbärgeligheten hos dykta mön i allmänhet.
Svårerhet. Nog kunde det finnas några ordent-
liga män som gjorde sig mer med att när nog
vår över. Sagen blev sfärgen befräa och blev
blådsalv och blev hand den del påminna stängen
till nästa midtämnan. Men detta tillhörde
samtida. In står det majstängens folk stå
bara till. Något ovärdigt följde efter
och stängda karnas folk kassade gick så långt
att de stängda varandra majstängens eller jernstäng
på de samma har ej kunnat skrämt. Men det
är ganska osannolikt att så varit bellet efter.
och tillgångerna på sådana material alltid varit
riktiga på.

11. I stället har bruket med majstäng ej alldeles
upphört när den det i skrämt sig och det till
att anfallit fideikommiss, kungärdar, kollerier och
falkstänger etc. Men enbart kungärdar kollerier och
landstyggen någon, nästan dagligen falkstänger

och andra dylika förlustbestånden. Där de dansa
och roa sig, varför de ej själva äro intresserade
att arrangera dylikt.

13) Jag har i alla tider mestadels besökt
gust matsal från vissa håll och dessa ha
man knappast förstått sig öfver. Lyskorn grum-
lades i mängst pånoligt vittor när blommor.
na tacklöst bestas och snarkens grönska sam-
pades med en ranga fötter blott för ett nöjes skull
inne på långt på en till ett direkt förbud darsuot
har ej förstått har.

14) Ett enda fall har jag själv varit med om
att resa majstång i en stad. Det var i min egen
kamrat Karls krona, en väcker midsonnmarken
i samhället med en förföring. Till de nyfart
lovades äro och jagod fide de ungdomar lov-
ade resa en matsal i en park i Vars när.
Det var en hem och en väl känd skans vros belägn.
Där var gott och hade blommor och lov till
att blödd stänges med på den tiden. Det är
långt sedan dess. Jag var nog vid 7-8-ars al-
dern och de flesta detaljerna äro därför glöm-
da. Jag minns dock att majstången, i stort
sett, liknade alla andra sedda stänger. Jag
senare har sett i kapten var flaggat, en en
lovkröna och därmed fritt hängande krona.
Filemon, en något äldre kamrat framkallade
glad ena minna melodier efter den andra
på sitt dragpel. Det hade varit det. Det hade min
Det hade även en trasi klaff. Glada svänger
vi alle omkring majstången vid handslavens
sank och lades ej höra blundor som ofte
avkom. I stället för en klar och väcker. Den
hades blott pått, pått, när Filemon vidvode
den trasi på klaff.

15) Om majtrai har man ej hört talas här.

16) Vid midsommarr lövade man allmänt här
och gör så ännu, av tradition.

17) Till midsommarr inreder man här s. h.
lövssalar. Stade man ej tillgång till någon
naturlig sådan högg man ned spåda björkar
som man sedan påklevade runt en platt så
att ett slutet rum bildades. Genom att böja
och hopbinda björkarnas toppar fick man
en ett smalt solen skyddande valv över
salen. Där var det sedan givligt att vara
under en del av helgen. Behövet att fira
alla helger på något vis var alltid gjort sig
starkt gällande. Redan mera förr än nu
fann ett enstaka kårpå man nämna, att en
man härifrån, en gång kom till högmässan
i kyrkan i Kåre för kyrkan kaffet för
sitt eget gung på sitt huvud. De prästen
frågade honom, varför han var kladdig två
kaffar. Svarade mannen: "Ja, se du, liksom
helg mig!" Stade man, och så som Andreas,
en naturlig lövsal till sitt fästegående kunde
man med fördel sitta där och dricka sitt kaff.
Det var svalt och skönt i Andreas lövsal. Den
bestod av några hasselkvistar och buskar. Några
höga lönnkvistar sträckt sina grenar över
platsen och björkstjärnor därvid som tak.
Där satt vi vid midsommarr varje dag och
drack kaffe på gut. För att ja det svalt
kaffe vi på kaffet drack och rullade be-
skedet med sig själv, för de va äkta "gustumala!"
Thors ställe. Det var på bergsk "Tabat" där
även grissastian var helagen. Man gavo
gub. äkta. präde till grissastian. — kan var en
stär kysstian. Kallat på Thors-härs, äkta so-
och på de små. Tappintat. Tappintat!

ACC. N:R M. 9589:10.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: G.E.Löfgren

Härad: Östra Adress: Box 72, Rödeby

Socken: Rödeby Berättat av:

Uppteckningsår: 1945 Född år 1874 i Karlskrona

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vägrade dem och bestämde sig med vatten
med tillhjälp av en barst. Samt hade jag
i en medfärd gyp. Alla grusarna gylförlade
helst. 18-19) Det har funnits en tid, en era, då människorna
här hade äppel blida, för skönheten i naturen och
var tyckor för dess tid. Då hade hon sig också
gula lyfklig och närd med sine tillvaro an en
föds människan. Skulle var så i det avseendet lite
den aldrig mer likval glada aben som varje
personnel, de hade hade goken gata! muntligt
utropade: "Goken gal kuku, kuku! Holigt nog
lilla du!" Skulle det var ej blott sången, som
hysade honom, det var också triffen. Det
hysade muntligt de grönblada höjden,
den djupa dalsantiken och det skitlunda san-
det, Skulle slingra sig mellan sallust-
ta stränder. 7 för en på den skintuk, den
den blekinge naturen erbjuder sommardis.
Kär ej djungas väggst. Håror an någon
magerdag an en till påmpig!

Skriv endast på denna sida!